

Ert datum 2010-11-09 Er referens Ulrika Wahlberg

Datum 2010-11-26 Vår referens KSÅ

Ulrika Wahlberg
Försäkringskassan

Remissvar: Ändringar i vägledningen 2003:6 om assistansersättning

Vårdföretagarna, Bransch Personlig Assistans, (BPA) som är en arbetsgivar- och branschorganisation för privata vårdgivare inom personlig assistans, vill härmed ge sina synpunkter på ovanstående förslag.

7.1

Det är bra att det tydliggörs för den enskilde handläggaren och för den enskilde att det åligger Försäkringskassan att leda ärendet och se till att nödvändigt material kommer in och att den enskilde har ett ansvar att inkomma med sådant material. Det är också bra att det framkommer att uppgifterna lämnas på heder och samvete. Eftersom de uppgifter som lämnas av den försäkrade skall presumeras som sanna är det bra att det tydligt framgår att om det finns anledning till tvivel skall den försäkrade få möjlighet att komplettera uppgiften.

Vi anser dock att det bör förtydligas ytterligare vad tillräcklig utredning innebär. Som texten är formulerad nu åligger det Försäkringskassan att utreda ärendet i den omfattning som dess beskaffenhet kräver, samtidigt ska den enskilde själv lämna de uppgifter som är av betydelse för ärendet. Många gånger kan ett nytt intyg införskaffas snabbare när Försäkringskassan begär det av läkaren än om den enskilde själv efterfrågar det. Det bör framgå att Försäkringskassan ska hjälpa den enskilde med detta, särskilt om det kan resultera i förkortad handläggningstid.

7.1.1

Vi anser att Försäkringskassans förtydligande kring kommunikering är bra och kommer att säkra den enskildes rätt att föra sin talan och komplettera ansökan vid behov innan beslut fattas.

7.2

Försäkringskassans rätt att inhämta uppgifter från myndigheter och legala företrädare kommer att stärka beslutsunderlaget och förebygga felaktiga beslut och därigenom minska risken till otillbörligt nyttjande. Vi stöder även att Försäkringskassan får besöka den försäkrade även om denne har lämnat

fullmakt till annan person att företräda honom eller henne i ärenden om assistansersättning. Även detta moment kommer att kvalitetssäkra beviljandet av assistansersättning.

Försäkringskassan anger att den försäkringsmedicinska rådgivaren konsulteras i ärenden för att kritiskt granska på vilka uppgifter intygsskrivande läkare grundat sin bedömning. Vad innebär detta i praktiken? Det skall då vara säkerställt att Försäkringsläkare iakttar objektivitet. Vi ställer oss frågande till hur Försäkringsläkaren ska kunna bedöma vilka grunder intyget utfärdats på om man inte har kännedom om varje enskild läkare. Ett krav borde snarare vara att det ur intyget ska framgå att de medicinska bedömningarna baseras på undersökning av den enskilde och inte en återbeskrivning av den funktionsnedsättning som den enskilde själv anger. På så sätt förebyggs felaktiga medicinska bedömningar.

7.2.2

Vi anser att detta avsnitt är bra och förtydligar arbetet vid utredning på ett sätt som kommer att vara till gagn även för den enskilde i och med att förutsägbarheten i handlägningsprocessen blir bättre.

För att handläggningstiden inte ska förlängas bör det förtydligas att konsultation med försäkringsmedicinska läkaren ska ske i ett mycket tidigt skede av utredningen.

I vägledningen anges det att handläggaren ska höra kommunen om förhållanden som kan påverka Försäkringskassans prövning. För att det inte ska bli godtyckliga frågor som inte rör ansökan om assistans bör det förtydligas vilka uppgifter kommunen ska höras om.

9

I det åskådliggörande som redovisas i vägledningen framgår tydligt alla led i bedömningen. På förekommen anledning och beroende på att detta bedöms olika av handläggare bör det förtydligas när i denna process avdrag för övrigt stöd, i synnerhet föräldraansvaret, skall göras.

9.3

Kammarrätten i Stockholm har i dom (KRNS 3909-10) underkänt Försäkringskassans strikta tolkning av vad som skall utgöra ett grundläggande hjälpbehov och ger möjlighet till en vidare bedömning. I första hand vid måltider men även för andra grundläggande behov. Domen har i skrivande stund inte vunnit laga kraft, men måste bedömas som väsentlig i rättstillämpningen. Detta bör beaktas i texten.

9.6.4

Vi bedömer att RÅ 2010 ref 17 bör finnas med i vägledningen för att förtydliga att föräldraansvaret för kommunikation är tämligen begränsat för barn i nio års ålder. Vad gäller föräldraansvaret generellt bör Försäkringskassan ange att en jämförelse mellan ett barn med en funktionsnedsättning och ett barn utan funktionsnedsättning måste vara baserat på fakta och inte enbart bygga på handläggarens uppfattning, vilket det i stor utsträckning görs i dag.

9.6.8

Vi förelår att skrivningen om att den enskilde ska ha *undersökt alternativa lösningar* ska strykas då definitionen av vad undersökningen består av kommer att variera mellan olika handläggare.

13.2.2

BPA har kommenterat den fördelning av kostnader som Försäkringskassan gör i och med det remissförfarande som finns för uppräknigen av schablonbeloppet. Av denna skrift framgår att Försäkringskassans fördelning saknar stöd i verkligheten och att övriga kostnader är betydligt mer komplex än vad som framgår av denna och tidigare vägledningar. Vidare skriver Försäkringskassan att för bedömningen av kostnader vid förhöjt timbelopp bör följande ungerfärliga procentsatser användas. I och med att dessa procentsatser tillämpas som ett skall av handläggarna bör procentuppdelningen bättre återge vad det kostar att bedriva kvalitativ assistans. (se BPA remissvar uppräknig schablonbelopp 2011).

15.9

Se nedan 18.4

16.3

BPA anser som vi tidigare skrivit i separat remissförfarande (se även mejlkonversation med Kärstin Eriksson-Blick) att det inte är praktiskt möjligt att lämna in tidrapporter före den 10 i andra månaden efter den månad redovisningen sker, så länge tidrapporterna hanteras manuellt. Vi ställer oss frågande till att detta förslag redan finns med i vägledningen trots att synpunkterna troligen inte hunnit hanteras av Försäkringskassan innan förslaget om vägledningens innehåll skickades ut.

18.4

BPA är starkt kritisk till att rätt till kvittning av assistansersättning mot skuld föreligger. Konsekvenserna av en sådan kvittning innebär att den försäkrade får en reducering av den hjälp han eller hon är beviljad, motsvarande det belopp som kvittas, som inte är kopplat till annat än en skuld till Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten. Detta kan inte anses som skäligt enligt 108 kap. 22§ SFB. Av 15.9 Vägledningen framgår också att assistansersättningen är undantagen utmätning och får inte överlåtas. Detta torde ge ytterligare stöd för att assistansersättningen inte kan kvittas.

Vårdföretagarna, Bransch Personlig assistans

Katarina Storm Åsell